

Meeraq inuusut- tuararlunniit atugarlioraangat

*Deloitte suleqatigalugu
suliarineqarpoq*

Januaari 2018

KOMMUNEQARFIK
SERMERSOOQ

Siulequt

Meeqqap inuusuttuaqqalluunniit sumiginnarneqarnera imaluunniit atugarliornera ernummatigineqarpat tamatta piaartumik pitsaassuseqartumillu iliuseqartarnissatta anguniarnissaa Kommuneqarfik Sermersuup kissaati-gaa. Taamaammat isumaginninnermik oqartussaasunut nalunaaruteqartarneq pillugu atuagaaraq una tigungmiarpat.

Atuagaaraq atorlugu paasinarsarusupparput Meeqqanut Ilaqutariinnullu Ingerlatsivimmit sunniuteqarluartumik piaartumillu suliamik suliarinnit-toqarnissaa anguneqassappat meeraq inuusuttuarluunniit ilaqutaalu pillu-git paasissutissanik tunngaviler-sorluakkanik pisariaqartitsisoqartoq.

Illit suliffiit aqcutigalugu meeqat inuusuttuaqqalluunniit qanimut attavigarpatit. Taamaattumik meeqqap inuusuttulluunniit inuunermini ajortoqartoq pillugu pissusilersornermigut malunnartitsinera immaqa illit siulliullutit paasisarpat.

Taamaattumik neriuppugut meeraq imaluunniit inuusuttuaraq ilaqutaalu pillugit sukumiisumik allaaserinnillutit ikiorsinnaagitsigut – matumani soq ernumatsassimanerlutit, meeqqap/ inuusuttuaqqap pissusilersuutai sorliit ilinnut ernumasitsilersimanersut, aamma pisoq pillugu piviusumik ilisimasa-tit ilanngullugit allaaseralugit.

April 2018 aallarnerfigalugu meeqqat inuusuttuaqqallu pillugit nalunaaruti-ginninnerit tamarmik Kommuneqar-fik Sermersuumut e-mailadressemut aalajangersimasumut nassiunneqartas-

sapput – meeraq inuusuttuarluunniit illoqarfinni ukunani imaluunniit nunaqarfii ilaanni najugaqaraluarpaluunniit: Nuummi, Tasiilami, Paamiuni, Ittoqqortoormiini imaluunniit nunaqarfiit ilaat. E-mailadresse nassiussiffissaq

meeqqavut@
sermersooq.gl

Tamatumunnga peqatigitillugu nit-tartakkami sermersooq.gl-imi isaafimmik nutaamik pilersitsisoqarpoq, paasissutissat tamaasa ataatsimut katersukkat tassani nassaarisinnaava-tit. Kommuneqarfik Sermersuumi nalunaarutiginninnermut atorneqar-tartoq telefonnormu tassaavoq

36 72 81

Siunissami pitsaasumik sunniuteqarlu-artumillu suleqatigiinnissaq neriuti-galugu

*Kommuneqarfik Sermersooq,
Meeqqanut Ilaqutariinnullu Ingerlatsivik
sinnerlugu
Martha Lund Olsen,
direktøri*

Aallaqqaasiut

Una atuagaaraq Kommuneqarfik Sermersuumi meeqqanik inuusuttuaqqanilluunniit sullissisunut tamanut saaffiginnippoq.

Atuagaqqap siunertaraa makku paasisaqqarfignissaat:

- Meeqqap inuusuttuaqqalluunniit minnerusumik annerusumilluunniit atugarliuutillip suut ilisarnaatigai
- Atugarliortoqartoq pillugu pasit-saassaqaarsimagaanni qanoq ilior-toqassava
- Suleqatigiinnerit qanoq ittut iluaqutissartalimmik pilersinneqar-sinnaappat
- Qanoq ilillutit qaqugukkullu Meeqqanut Ilaqutariinnullu immik-koortortaqqarfimmut nalunaarute-qartassavit
- Nalunaaruteqareernerup kingorna Meeqqanut Ilaqutariinnullu immik-koortortaqqarfiup qanoq iliuuseqar-nissaanik naatsorsuutigisinnaasatit

Sakkortusisamik nalunaaruteqartussaataaneq

Suliassanik suliaqartartutut meeraq inuusuttuarluunniit atugarliortoq immaqalu annersagaasimasoq allatigulluunniit sumiginnagaasoq pasitsaasaqaruit isumaginninnermi oqartussanut sakkortusisamik nalunaaruteqartussaataavutit.

Pisussaaffik pisortani sulisunut, nakorsanut inunnut paaqqinnittarfinni sulisunut, ornittakkani sulisunut, angajoqqaarsianut, paaqqinnittarfinnut, katsorsaanissamik neqeroorutiniit-tunut imaluunniit namminersortunut allanut neqeroorutitik pisortat sinnerlugit ingerlatsisunut atuuppoq.

Isumaginnittoqarfimmi, atuarfeqarfimmi peqqinnissaqarfimmiluunniit kiisalu ulluunerani paaqqinnittarfinni sulisoq sulinerminut atatillugu meeqqamik ikiorserneqarnissamik pisariaqartitsisumik ilisimasaqaleruni, kommunalbestyrelsimut ingerlaanartumik nalunaaruteqarnissaminut sakkortunerusumik pisussaaffeqarpoq.

Taamatuttaaq nalunaaruteqartussaataanermut pisussaaffik innuttaasunik qinikkanik imaluunniit inuiaqatigiin-nik sullissinermik tunngaveqartumik suliaqartunut atuuppoq, tak. Meeqqat tapersersorneqarnissaannut Inat-sisartut inatsisaanni nr. 20, 26. juni 2017-imeersumi § 16. Tassa pisortani sulisut taakku qinikkallu, meeraq atukani meeqqap peqqissusaanik ineriartorneranillu navianartorsiortitsisumik inuusoq paasigunikku sakkortusisamik/annertusisamik nalunaaruteqartussaataapput.

Illit suliffiit aqqutigalugu meeraq inuusuttuarluunniit qanimut sullitarinerani ilitsersorneqarnissamik imaluunniit tapersersuisoqarnissamik pisariaqartitsisoqartoq tamatigut siullerpaallutit ilisimasalersarpat imaluunniit pasitsaasaqartarlutit. Taamaattumik sakkortusisamik nalunaaruteqartussaataaneq pingaaruteqarluinnarpoq.

Meeqqap inuusuttuaqqallu atugarliortup immaqalu annersagaasimasup allatigulluunniit sumiginnagaasup ilisarnaatai

Meeqqatta inuusuttuarartattalu peqqinnartumik, ineriartorfiusumik asanninneqartumillu paarsarineqarlutik peroriartornissaat tamatta kissaatigaarput. Taama ittoqartinnagu meeqqap inuusuttuaqqalluunniit pitsaasumik ineriartuinnarnissaa siunertaralugu ikiorsernissaa pisariaqarsinnaavoq. Sulininni ajornartorsiut aalajangersimasoq qanoq aaqqiivigissanerlugu nalornissutigigukku, imaluunniit meeqqap inuusuttuaqqalluunniit pissusilersornera tunngavigalugu qanoq isumakulutsigissanerlutit nalilerniarukku Meeqqat tapersersorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaat nr. 20, 26. juni 2017-imeersup ilitersuutitaa sakkusatut atorsinnaavat. Atugarliornerup annertussusaanik imaluunniit ajornartorsiummik naliliinermut aamma tapersersorneqarnissamik pisariaqartitsinerup annertussusaanik naliliinermut qalipaait atorpeqartut tassaapput qorsuk, sungaartog, aappaluttorlu.

Qorsuk, meeraq inuusuttuararlunniit nalinginnaasumik ukiuminullu naleqquttumik pissusilersorpat. Ajornartorsiutit ilaqutariit namminneq imaluunniit paaqqinnittarfik/atuarfik suleqatigalugu aaqqiivigisinnaavaat.

Sungaartog, meeraq inuusuttuararlunniit sakkortusisamik eqqumaffigineqartussamik, arlaanillu akuliuffigineqartussamik pissusilersorpat imaluunniit assinganik meeqqamik inuusuttumilluunniit isumassuisut (allallu) sakkortusisamik eqqumaffigineqartussamik, arlaanillu akuliuffigineqartussamik pissusilersorpat. Ajornartorsiutit ilaqquttat attaveqarfi atuarfik/paaqqinnittarfik ilaqquttallu suleqatigalugit iluarsineqasinnaavoq.

Aappaluttoq, meeraq inuusuttuararlunniit imaluunniit isumassuisut (allallu) sakkortusisamik eqqumaffigineqartussamik, maannakkorluinnaq akuliuffigineqartussamik pissusilersorpat. Ajornartorsiut Meeqqanut Ilaqutariinnullu Immikkoortortaqarfimmit aamma suleqatinit allanit naleqquttunit akuliuffigineqartari-aqarpoq.

Quppernerti tulliuuttuni meeqqap inuusuttuaqqalluunniit atugarliortup immaqalu annersagaasup allatigulluunniit sumiginnagaasup ilisarnaatai allaaserivagut. Ilisarnaatit taakkuupput illit eqqumaffigisassatit, qanorlu isumaqarnerinik isummerfigisassatit. Ilisarnaatit taakku qalipaatinut qorsuk, sungaartog aappaluttumullu immikkoortinneqarsimangillat, qanoq issutsimut ilisarnaatit qorsummiit sungaartumut ataneqarsinnaammata.

Meeqqap inuusuttuaqqalluunniit atugarlior- tup immaqalu annersagaasimasup allatigul- luunniit sumiginnagaasup ilisarnaatai

Isumakuluutissaqarnerlutit eqqumaffigissavat meeraq inuusuttorluunniit:

- Pissusilersortarnermini tassan-
ngaannaq allannguuteqarpap
- Paasisassaangitsumik pissusilersu-
leraangat
- Ukiuminut naleqquttumik ineri-
ar-tunngikkaangat
- Timikkut tarnikkullu atugarissaar-
nermigut allannguuteqarpap
- Meeraq inuusuttuarluunniit
ataatsimooqatigiiffigisartakkamini
assigiinngitsuni peqataajunnaaraa-
ngat imaluunniit ilagisartakkani
allanngortikkaangagit

Qulaani taaneqartut, assingusulluun-
niit malugigukkit meeraq inuusuttua-
rarluunniit pillugu ilerasuutitit pillugit
iluqaataasusaaq anguniarlugu quller-
sarisat oqaloqatigisinnaavat. Tamanna
periarfissaanngippat ajornartorsiut
pillugu Meeqqanut Ilaqutariinnullu Im-
mikkoortortaqarfimmi oqaluussaqa-
rusukkuut Kommuneqarfik Sermersuumi
Nalunaaruteqarnermi pigaartoq saaffi-
gisinnaavat. Oqaloqatigiissuteqarnermi
erseqqissarneqassaaq nalunaaruteqar-
nissamut ilumut tunngavissaqarner-
soq imaluunniit meeraq inuusuttuarluun-
niit illit qanoq nammineq ikiorsinnaa-
nerit pillugu siunnersorneqarlutillu
ilitsersorneqarsinnaavutit.

Meeqqap inuusuttuaqqalluunniit atugarliortup immaqalu annersagaa-simasup allatigulluunniit sumiginna-gaasup timaasigut ilisarnaatit

Meeqqami inuusuttuaqqamil-luunniit timikkut malunniutit uku eqqumaffigissavatit:

- Akulikitsumik imaluunniit tassanngaannartumik napparsimaqattaarnerit
- Peruluutaasunik anigulertugasaa-nngitsunik nappaateqarneq
- Peqanngikulaneq
- Uippallernermik sivirusumik sunni-gaaneq
- Aalanermut tunngasutigut ajornar-torsiuteqarneq
- Timikkut tarnikkullu atugarliorneq, ilatsiinnarneq
- Ingasattumik pissusilersorneq
- Pualavallaarneq imaluunniit salup-pallaarneq
- Isigisatigut, tusaasatigut imaluun-niit allanik maluginiutitigut ajornar-torsiuteqarneq
- Annersagaasimanermut aamma sumiginnagaasimanermut ersiutit
- Timikkut qanimut attaveqarnermi/ attuaneqarnermi iluaalliornermik ajornartorsiuteqarneq
- Sinnarlunneq
- Timikkut tarnikkullu anniaatit tun-gavigalugit naammagittaalliorneq
- Atornerluineq

Meeqqap inuusuttuaqqalluunniit atugarliortup immaqalu annersagaa-simasup allatigulluunniit sumiginna-gaasup tarnikkut ilisarnaatai

Meeqqami inuusuttuaqqamil-luunniit tarnikkut ilisarnaatit uku eqqumaffigissavatit:

- Oqaatsikkut amigartumik ineriartorneq
- Paasinnissinnaanermut suliarinneq-qissinnaanermullu atatillugu ajornartorsiutit, tarnikkut innarluuteqarneq, siornatigut anersaakkut uninngavimmut kinguariartoqarne-ranut ilisarnaatit
- Tarnikkut allaassuteqarneq, malun-nartumik ernumaneq imaluunniit ilungersuaneq
- Misigissutsikkut akornuserneqarsi-masutut pissuseqarneq
- Eqqissiveqanngissusermik anner-tuumik sunnertianeq
- Amigartumik aallussisinnaaneq/allamut saajaneq
- Pissusilersorneq allanngorsimasoq (immikkoorniarneq, nikallunganeq)
- Attaveqarniarnermi ajornartorsior-neq, tunuarsimaarneq, kajumissaari-neq, piumasarpassuaqarneq
- Makitaneq/nanertisimaneq
- Pisuusutut misigineq/kanngusun-neq
- Ikiortissaarunneq/soriarsinnaann-ginneq
- Angajoqqaanik avissaarusuinngin-neq/sukkavallaamik avissaartarneq
- Ingasattumik akisussaassuseqar-tutut pissusilersorneq

Meeqqap inuusuttuaqqalluunniit atugarliortup immaqalu annersagaasimasup allatigulluunniit sumiginnagasup inuttut inooqatigiinnermi pissusilersornermilu ilisarnaatai

Meeqqami inuusuttuaqqamilluunniit uku eqqumaffigissavatit:

- Aallussilluarsinnaannginneq
- Inuusat pinnguarineranni annersarneqartutut/annersaasutut pissusilersorneq
- Tassanngaannariartartutut periar-tarnerup aqunniarnerani ajornartorsiuteqarneq
- Ilikkariartornissamut ajornartorsiuteqarneq
- Pisinnaasanik annaasaqarneq
- Sakkortuumik qisuariarajunneq/aallaamaneq, peqqarniitsumik pissusilersorneq
- Neriuutaarunneq kamannerlu
- Aallaamaneq/ingasattumik pissusilersorneq, ingasattumik malussarinneq/annianeq
- Ersineq
- Imminut aserorterneq aamma imminut ajoqusiisinnaasumik pissusilersorneq
- Annersagaanissaq pinngitsoorniarlugu imaluunniit paasineqannginnissaq anguniarlugu imminut illersorniarluni iliuusissanik ineriartortitsineq
- Ingasaallugu naleqqussarsimasutut pissusilersorneq
- Misigissutsit tulluarsarnissaannik ajornartorsiuteqarneq
- Pinerluttuliortarneq

Ilaqutariit iluanni pissutsit meeqqap inuusuttuaqqal- luunniit atugarliortup immaqalu annersagaasimasup allatigulluunniit sumiginnagaasup ilisarnaatigisin- naasai/imaluunniit atugarliortitsinermik immaqalu annersaanermik allatigulluunniit sumiginnaanermik kinguneqartitsisinnaasut

Pissutsit makku eqqumaffigissavatit:

- Inunnik allanik attaveqarniarnermi annertuumik ajornartorsiuteqarneq
- Ilaqutariit iluanni naammagittaal-
liornerit akulikitsut timikkut tarnik-
kullu anniaatinik takutitsisut
- Ilaquttanit/qanigisanit attavinnit
naammanngitsumik tapersorsorne-
qarneq
- Tassanngaannartumik nalaatsiner-
lunneq, toqusoqarneq, ilaqutariinni
qanigisaniluunniit ajunaartoqarneq,
avittoqarneq, suliffissaaleqisoqarneq
allaluunniit
- Angajoqqaani tarnikkut nappaate-
qarneq
- Angajoqqaat piginnaasamikkut
poqiitsut
- Angajoqqaat ingasaallugu
angusaqarluarniartut
- Ilaqutariit nuuttaqattaartartut
- Pinerluttuliortarneq
- Ilaqutariinni annersaasoqartarneq
- Imigassamik, ikiaroorntartunik, na-
korsaatinik, aningaasanoornermik,
spillernermik il.il. atornerluineq
- Sivisuumik puullaqaqinermik sunni-
gaaneq
- Ilaqutariit sakkortuumik misi-
gisaqarsimasut
- Qatanngutigiiit angerlarsimaffiup
avataanut inissinneqarsimasut

Meeraaqqap atugarliortup immaqalu annersagaasimasup allatigulluunniit sumiginnagaasup ilisarnaatigisinnaasai

Pissutsit makku eqqumaffigissavatit:

- Inoqatit isaatigut toqqarlugit isigin-nissinnaarpiassuseqannginneq/ino-qatit isaatigut toqqarlugit qiviarsinnaannginneq
- Itigartitsineq imaluunniit iliuuseqatigiitarnermut akerliuneq
- Ilatsiinnarneq
- Angissutsikkut ineriartornerup kigaallassimaneq
- Neriniarnikkut ajornartorsiuteqar-neq/meriartarneq
- Puffajaneq
- Sinnarluttarneq
- Miluttarnerup ajorneruleriartornera
- Napinerit, tilluusat
- Kinguaassiutini, qanermi imaluunniit itimi aappillernerit imaluunniit tilluusarnerit
- Silaqassusermi/sianissusermi sangiillineq
- Anersaartornikkut ajornartorsiuteqarneq noqartarnerlu

Meeqqap inuusuttuaqqalluunniit kinguaassiuutitigut kannguttaatsuliorfigineqartup imaluunniit kinguaassiuutitigut atornerlunneqartup ilisarnaatigisinnaasai

Quppernemi tulliuuttuni ukioqatigiiaat 2-5 ukiullit, 6-10 ukiullit aamma 11-14 ukiullit pissusilersuutigisartagaannut atugarissaarnerannullu uuttuutit qalipaatinut qorsuk, sungaartoq aappaluttumullu immikkoortillugit allaase-raavut. Uuttuutit kinguaassiuutitigut pissusilersornerannut attuumassuteqarput.

Ukioqatigiiaanut aamma sumut atanermut innersuutininik qorsuk, sungaartoq aappaluttorlu (ernumanassutsimut uuttuut) immikkoortiterineq suliarineqarsimavoq meeqqat inuusuttullu meeqqanit inuusuttunillu allanit kinguaassiuutitigut atornerlunneqartut amerlassusaasa ikilisarinnisaat pingaarnertut siunertaralugu, aamma meeqqat inuusuttullu kinguaassiuutitigut ator-

nerluisartutut pissusilersortalernissaat pinaveersaartinniarlugu.

Ilaatigut kannguttaatsuliorneq aamma attuualarineq pisarput, aammali sakkortunerusumik kinguaassiuutitigut innarliisoqartarpoq. Meeqqat inuusuttullu kinguaassiuutitigut aarlerinartumik innarliisumillu pissusilersortartut ilarparujussui namminneq kinguaassiuutitigut atornerlunneqartarsimasuummata malunniutaasut ilisarinnisaat aamma sukkanerpaamik iliuuseqarfiginnisaat pingaaruteqarpoq. Ajornartorsiut qanoq ilillutit qisuariarfigissanerlugu nalorniguit imaluunniit meeqqap inuusuttuaqqalluunniit pissusilersuutaa qanoq sakkortutigisumik ernumassuteqarfigissanerlugu nalornissutigigukku ernumanassutsimut uuttuut sakkuuvoq atorsinnaasat.

Qorsuk 2-5 ukiullit pissusilersuutaat, kinguaassiuutitigut atornerluisoqarneranik pasitsaassinermik tunngavissiiingitsut

- Ukiuminut naleqquttumik kinguaassiuutininik soqtigisaqarneq
- Ukiuminut naleqquttumik kinguaassiuutininut attuumassuteqartunik ukioqatinik pinnguaqateqarneq
- Meeqqat allat peqatigalugit kinguaassiuutininut attuumassuteqartunik pinnguaqarneq ukuninnga malunaatilinnik naligiinneq, ataqpeqatigiinneq aamma paasisaqarusussuseq
- Ilaquttat kinguaassiuutaannik iviangiinillu tigusineq/attuineq
- Imminut misissorneq
- Pinnguaqarneq ataata, anaana meeqqallu
- Oqaatsinik naalanngitsunik taasaqarneq
- Nukappiaqqat niarsiaraqqallu assigiinngissusaannik misissuineq
- Kinguaassiuutininut tunngasunik imalinnik nakorsaasaarlutik imminut misissorlutik pinnguaqarnerit
- Suaaassutsinut kinguaassiornermulu tunngasunik apersuineq
- Kinguaassiuutininut attuumassuteqartunik sumulluunniit tagiussuullugit imminut sunnerneq
- Imminut takutissorneq
- Tissarsinnaavoq
- Inersimasut kaammattuinerat malilugu pissusilersornerminik annikililiisinnaaneq

Sungaarteq 2-5-inik ukiullit pissusilersuutaat, kinguaassiuutitigut atornerluisoqarneranik pasitsaassiner- mut tunngaviusinnaasut

- Kinguaassiuutitigut iliuutsinut tunngasunik ingasattumik soqutigisaqarneq
- Ukiunut naleqqiullugu kinguaassiuutitigut iliuutsinut/pinnguaatinut killissanik qaangiilluni pissusilersorneq
- Meeqqat/inuusuttut pissusissamisoortumik alapernaassuseqarneranut naleqqiullugu kinguaassiuutitigut tunngasutitigut allaanerusumik pissusilersorneq, soorlu malunnartumik ineriaartumik imaluunniit inersimasutut pissusilittut kinguaassiuutitigut tunngasunik ilisimasaqarneq
- Meeqqanik allanik kinguaassiuutitigut tunngasunik pinnguaateqarneq meeqqat allat naammagittaalliuleranerannik kinguneqartumik
- Meeqqat ukiumikkut, inersimassut-simikkut paasinnissinnaanermikkut eqqarsariaatsikkullu malunnartumik assigiinngissuteqaraluartut akornanni kinguaassiuutitigut tunngasunik iliuuseqarnermut peqataaneq
- Anaminik sivisuumik pinnguaateqarneq
- Kinguaassiuutitigut tunngasunik inersimasunut qaninniarluni/kajumissaarerpalaarluni pissusilersorneq
- Meeqqanik allanik inersimasuniluunniit arlaleriarluni nammineq kinguaassiuutitigut attuititsininarsaraneq
- Meeqqat allat kinguaassiuutaannik aluttuineq imaluunniit meeqqanik allanik imminut aluttuinissaannik kaammattuineq
- Kinguaassiuutitigut imaluunniit itikkut kujanninniarnerigaluaq
- Arlaleriarluni utsumminut/itiminut arlaanik isertitsiniaaneq – naak annernaraluartoq aamma/imaluunniit inersimasut ineraluarpaniluunniit
- Kinguaassiuutitigut tunngasunik ukkallugu aalajangiussimasaqarneq aamma kinguaassiuutitigut tunngasunik iliuutsinut aallarniisaraneq imaluunniit oqaluserinnineq, tamatumunngalu tunngasunik titartaaqattaarneq
- Naak inersimasut sakkortuumik naveysigaluartut pissusilersuummik annikillisisinnginneq

Aappaluttoq 2-5 ukiullit pissusilersuutaat, kinguaassiutitigut atornerluisoqarneranik sakkortuumik pasitsaassinermut tunngavissiisut

- Meeraq qanermigut, itimigut utsumigulluunniit nammineq kissaatiginngisaminik timip ilaanik allamilluunniit mangut-sivigineqarsimalluni imaluunniit allamik timimigut ernumanartumik kannguttaatsuliorfigitissimanerminik/innarlerneqarsimanerminik oqaluttuaraangat
- Inuit allat nammineq kinguaassiutiminik attuisinniarlugit pinngitsaali-niaraluarpagit
- Nammineq utsuminut aamma itiminut aamma allat pinngitsaalillugit utsuinut itianullu arlaanik mangut-sineq, annernaraluarpalluunniit
- Meeqqanik allanik nakorsaasaanermik pinnguartsinermut pinngitsaaliineq
- Meeqqat allat atisaajartillugit pinngitsaaliineq
- Timikkut nukit atorlugit imaluunniit qunusaarilluni meeqqanik allanik kinguaassiutitigut iliuutsinut peqataasitsineq
- Kamattut makitasuumillu pissusilersorluni suaassuseq tunngavigalugu pissusilersorluni pinnguarneq
- Kinguaassiutitigut iliuutsinik anernartunik allanut iliuuseqarneq
- Akiuussinnaangitsunik eqqugaasunik nassaartarneq – soorlu meeqqat allat nukilaannerusut, kinguaassiutitigut iliuuseqarnissaq siunertaralugu pilerisaarineq imaluunniit qunusaarineq
- Pinngitsaaleerpalaartumik makitasuumilluunniit kinguaassiutitigut pissusilersorneq
- Nalaatsinerlunnermut qisuariarneq (soorlu angerlarsimaffimmi annersaanneq) meeqqanut allanut nammineq piumassusertik aallaavigalugu peqataarusunngitsunut kinguaassiutitut tunngasunik iliuuseqarneq
- Iliuutsini ajoqusiigaluartut imaluunniit meeqqanik allanik annersitsinerugaluartut, imaluunniit meeraq taamaaliorfigineqartoq erseqqissumik erloqigaluarpalluunniit soqutigisaqanngitsutut pissusilersorneq
- Kinguaassiutitut tunngasutigit uumasunik attaveqarneq

Qorsuk 6-10-nik ukiullit pissusilersuutaat, kinguaassiuutitigut atornerluisoqarneranik pasitsaassinermik tunngavissiinngitsut

- Ukiuminut naleqquttumik kinguaassiuutininik soqutigisaqarneq
- Ukiuminut naleqquttumik kinguaassiuutinut attuumassuteqartunik ukioqatinik pinnguaqateqarneq
- Meeqqat allat peqatigalugit kinguaassiuutinut attuumassuteqartunik pinnguarneq ukuningga malunnaatilinnik naligiinneq, ataqqeqatigiinneq aamma paasisaqarusussuseq
- Kinguaassiuutit, iviangit, kujanneq aamma meeqqat qanoq pinngortarnerisut pillugit apersuineq
- Inersimasunut toqqorluni tissassarneq
- Oqaatsinik naalanngitsunik oqaaseqartarneq
- Ukioqatinik kinguaassiuutitigut pinnguaqateqarneq
- Nukappiaraagaanni niviarsiaqqatut/niviarsiaraagaanni nukappiaqqatut atisalersorneq
- Perusersartilluni imaluunniit allanik atisalertilluni allat isiginnaar-nissaat kissaatigineq ajorpaa
- Pinnguartilluni imminut takutis-sorneq »malartitassaanngitsutut imminut nittarsaanniartutullusooq illuni«
- Inersimasut kaammattuinerisigut pissusilersornerminik annikilliliisinnaasoq

Sungaarteq 6-10-nik ukiullit pissusilersuutaat, kinguaassiuutitigut atornerluisoqarneranik pasitsaassiner- mut tunngaviusinnaasut

- Ukiunut naleqqiullugu kinguaassiuutitigut iliuitsinut/pinn-guaatinut killis-sanik qaangiilluni pissusilersorneq
- Kinguaassiuutininut iliuitsinut tunngasunik ingasattumik soqutigisaqarneq
- Kinguaassiuutininut killissanik qaangiilluni pissusilersorneq, ukiunut naleqqunnerusunik iliuitsinut/pinn-guaatinut naleqqiullugu
- Kinguaassiuutininut tunngasut aallaavigalugit pissusilersorneq, meeqqat/inuusuttut allat nalingin-naasumik alapernaassuseqarneran-ut naleqqiullugu allaanerusunik
- Atoqatigiinnermik takutitsinermik pornografimik ingasattumik soquti-ginninnermik takutitsineq
- Ukiunut naleqqiullugu kinguaassiuutininut tunngasutigut tulluann-gitsumik pissusilersorneq, soorlu malunnartumik ineriaartumik imaluunniit inersimasutut pissusilit-tut kinguaassiuutininut tunngasunik ilisimasaqarneq
- Meeqqanik allanik kinguaassiuutininut tunngasunik pinnguaqateqarneq meeqqat allat naammagittaalliuler-nerannik kinguneqartumik
- Kikkunnulluunniit ersittumik kinguaassiuutiminik attuualarineq arlaannullu attuussaanneq
- Meeqqat allat peqquserluffigalugit, qunusaarlugit pinngitsaalillugilluun-niit kinguaassiuutitigut iliuitsinut peqataatitsineq
- Meeqqat ukiumikkut, inerisimassut-simikkut paasinnissinnaanermikkut eqqarsarnermikkullu malunnartu-mik assigiinngissuteqaraluartut akornanni kinguaassiuutininut tunngasunik iliuseqarnernut peqataaneq
- Meeqqat allat kinguaassiuutaannik aluttuineq imaluunniit meeqqanik allanik imminut aluttuinissaannik kaammattuineq
- Kinguaassiuutitigut imaluunniit itikkut kujanninniarneregialuaq
- Kinguaassiuutininut tunngasunik ukkallugu aalajangiussimasaqarneq aamma kinguaassiuutininut tunngasunik iliuitsinut aallarniisarneq imaluunniit oqaluuserisasaqarneq, tamatumunngalu tunngasunik titar-taaqattaarneq
- Kinguaassiuutininut tunngasumik inersimasunut meeqqanullu allanut qaninniarluni/kajumissaarerpalaar-tumik pissusilersorneq
- Inunnut allanut, pequtinut assigi-saannulluunniit kinguaassiuutiminik tagiussineq
- Naak inersimasut sakkortuumik na-veersigaluartut pissusilersuummik annikillsitsinnginneq

Aappaluttoq 6-10-nik ukiullit pissusilersuutaat, kinguaassiuutitigut atornerluisoqarneranik sakkortuumik pasitsaassinermut tunngavissiisut

- Pinngitsaaleerpalaartumik makitasuumilluunniit kinguaassiuutitigut pissusilersorneq
- Nalaatsinerlunnermut qisuariarneq (soorlu angerlarsimaffimmi annersaanneq) meeqqanut allanut namminneq piumassusertik aallaavigalugu peqataarusunngitsunut kinguaassiuutinut tunngasunik iliuseqarfiginninneq
- Kamattutut makitasuumillu pissusilersorluni suaassuseq tunngavigalugu pissusilersorluni pinnguarneq
- Iliuutsini ajoqusiigaluartut imaluunniit meeqqanik aallanik annersitsinerugaluartut, imaluunniit meeraq taamaaliorfigineqartoq erseqqissumik erloqigaluarpalluunniit soqutigisaqanngitsutut pissusilersorneq
- Ukiutigut annertuumik nikingasoqartillugu (soorlu nukappiaraq 14-inik ukiulik meeqqamut 6-inik ukiulimmut kinguaassiuutinut tunngatillugu soqutiginninnermik takutitsippat)
- Meeraq qanermigut, itimigut utsumigulluunniit nammineq kisaatiginnisaminik timip ilaanik allamilluunniit mangutsivigineqarsimalluni imaluunniit allamik timimigut ernumanartumik kannugutaatsuliorfigineqarsimanerminik/innarlerneqarsimanerminik oqaluttuaraangat
- Qunusaagaaneq, annersagaaneq isertuusseqqusinerlu
- Meeqqanik allanik timikkut pinngitsaalillugit qunusaarlugilluunniit kinguaassiuutitigut iliuitsinut peqataatitsineq
- Nammineq suaassutsiminik qingarsuineq – suaassuseqatiminik akuerinnissinnaannginneq
- Perusuersartilluni imaluunniit allanik atisalertilluni allanit isigineqaruni kamanneq imaluunniit qissaserneq
- Kinguaassiuutitigut iliuitsinik anernartunik allanut iliuseqarneq
- Akisinnaanngitsunik nassaartarneq – soorlu meeqqat allat nukilaannerusut, kinguaassiuutitigut iliuseqarnissaq siunertaralugu pilerisaarineq imaluunniit qunusaarineq
- Kinguaassiuutinut tunngasutigut uumasunut attaveqarneq

Qorsuk 11-nik ukiullit pissusilersuutaat, kinguaassiuutitigut atonerluisoqarneranik pasitsaassinermik tunngavis-sinngitsut

- Ukiuminut naleqquttumik kinguaassiuutinik soqutigisaqarneq
- Ukiuminut naleqquttumik kinguaassiuutinut attuumassuteqartunik ukioqatinik pinnguaqateqarneq
- Inersimasunut toqqorluni tissassarneq – immaqa arlaliullutik ataatsimoorlutik
- Atoqatigiinnermi teknikkimut tunngasortaanik soqutigisaqarluarneq, meeqqat qanoq pinngortarnersut pillugit il.il.
- Oqaatsinik naalanngitsunik atuisar-nissamik nuannarisagarneq
- Atoqatigiinnermut soqutigisaqalersimanermik angajoqqaanut isertuus-serusunneq
- Perusersartilluni imaluunniit allanik atisalertilluni allat isiginnaar-nissaat kissaatigineq ajorpaa
- Internetsikkut quppernernerik atoqatigiinnermut tunngasunik ujaasineq, pornomik soqutigisaqarneq
- Nammineq suaiaassutsiminik aamma akerlianik suaiaassuseqartunut an-nertuumik soqutigisaqarneq

Sungaartog 11-nik ukiullit pissusilersuutaat, kinguaassiuutitigut atornerluisoqarneranik pasitsaassiner- mut tunngaviusinnaasut

- Ukiunut naleqqiullugu kinguaassiuutitigut iliuutsinut/pingguaatinut killissanik qaangiilluni pissusilersorneq
- Kinguaassiuutinut tunngasunik pingguarneq meeqqat inuusuttuluunnit allat naammagittaaliulernerannik kinguneqartumik
- Kinguaassiuutinut tunngasunik annilaanganermut, kanngusunnermut pisuutitsinermullu attuumassuteqartunik pingguarneq
- Meeqqat allat peqquserluffigalugit, qunusaarlugit pinngitsaalillugiluunniit kinguaassiuutitigut iliuutsinut peqataatitsineq
- Meeqqat ukiumikkut, inerisimassut-simikkut paasinnissinnaanermikkut silassorissutsikkullu malunnartumik assigiinngissuteqaraluartut akornanni kinguaassiuutinut tunngasunik iliuuseqarnernut peqataaneq
- Pornomik ingasaallugu atuineq
- Atoqatigiittarneq pillugu ammasumik toqqortinnqivilluni eqqartu- ingaatsiarneq
- Mobilimigut internetsikkulluunniit atoqatigiinnermik imaqtunik assinik filminilluunniit takutitsineq imaluunniit avammut tamanut saqqummiineq
- Meeqqat allat, inuusuttut inersimasulluunniit kinguaassiuutiminut arlaleriarluni attuatinniarsarineq
- Meeqqat allat kinguaassiuutaannik aluttuineq imaluunniit meeqqanik allanik imminut aluttuinissaannik kaammattuineq
- Kinguaassiuutitigut imaluunniit itikkut kujanninniarnarigaluaq (suli inuusuttunngulerneq angutinnagu; 15-inik ukioqarneq)
- Kinguaassiuutinut tunngasunik ukkallugu aalajangiussimasaqarneq – meeqqat suli inuusuttuaranngulinngitsut ukiuminnut naleqqiullugu naatsorsuutigineqarsinnaasumik pissusilersuutigisartagaat qaangerlugu
- Naak inersimasut sakkortuumik na- veersigaluartut pissusilersuummik annikillisisinnginneq

Aappaluttoq 11-nik ukiullit pissusilersuutaat, kinguaassiuutitigut atornerluisoqarneranik sakkortuumik pasitsaassinermut tunngavissiisut

- Ukiutigut annertuumik ni-kingasoqartillugu (soorlu nukap-piaraq 14-inik ukiulik meeqqamut 6-inik ukiulimmuut kinguaassiuutitigut tunngatillugu soqutiginninnermik takutitsippat)
- Meeraq qanermigut, itimigut utsumigulluunniit nammineq kissaatiginnigisaminik timip ilaanik allamilluunniit mangut-sivigineqarsimalluni imaluunniit allamik timimigut ernumanartuumik kannguttaatsuliorfigineqarsimanerminik/innarlerneqarsimanerminik oqaluttuaraangat
- Qunusaagaaneq, annersagaaneq isertuusseqqusinerlu
- Allamik timikkut pinngitsaalillugit qunusaarlugilluunniit kinguaassiuutitigut iliuutsinut peqataatitsineq
- Kinguaassiuutitigut tunngasumik inersimasunut qaninniarluni/kajumissaarerpalaarluni pissusilersorneq
- Inuusuttunik allamik inersimasunillu attuualarineq, kannguttaatsuliortutullu pissusilersorneq
- Meeqqanik inuusuttunillu allamik timikkut pinngitsaalillugit qunusaarlugilluunniit kinguaassiuutitigut iliuutsinut peqataatitsineq
- Kamattutut makitasuumillu pissusilersorluni suiaassuseq tunngavigalugu pissusilersorluni pinnguarneq
- Kinguaassiuutitigut iliuutsinik annernartunik allanut iliuuseqarneq
- Sanngiitsunik nassaartarneq – soorlu meeqqat allat nukilaannerusut, kinguaassiuutitigut iliuuseqar-nissaq siunertaralugu pilerisaarineq imaluunniit qunusaarineq
- Nalaatsinerlunnermut qisuariarneq (soorlu angerlarsimaffimmi annersaanneq) meeqqanut allanut namminneq piumassusertik aallaavigalugu peqataarusunngitsunut kinguaassiuutitigut tunngasunik iliuuseqarneq
- Iliuutsini ajoqusiigaluartut imaluunniit meeqqanik allamik annersitsinerugaluartut, imaluunniit meeraq taamaaliorfigineqartoq erseqqissu-mik erloqigaluarpalluunniit soqutigisaqanngitsutut pissusilersorneq
- Kinguaassiuutitigut tunngasutitigut uumasunik attaveqarneq

Atugarliortoqartoq pasitsaassaqaruit qanoq iliuuseqassavit, sunaluunniit pissutaagaluarpat?

Meeraq inuusuttuarluunniit atugarliortutut ilisarnaateqarnerisooq naliliiffigini- arukku illit nakkutilliininnit paasisimasatit tunngavigissavatit, soorlu aamma illit sulianut tunngasutigut ilisimasatit aamma meeraq inuusuttuarluunniit ilaqutaasullu pillugit nalunngisatit naliliininni atussavatit.

Siusissukkut suliniuteqarneq kinguneqarluartartoq nalunngilarput. Tamanna ima isumaqarpoq illit sunaluunniit pissutigalugu pasitsaassaqaarsimaguit, pasitsaassaqaarnerpit aallartinneranit iliuuseqarnerissat pingaaruteqarpoq.

Pasitsaassinerit pillugu iluaqutaasussaq anguniarlugu qullersarisat oqaloqatigisinnaavat imaluunniit Kommuneqarfik Sermersuumi Nalunaaruteqarnermi pigaartoq saaffigisinnaavat, tassa pasitsaassaqaarnerit pillugu allat naliliineranik tusagaqarusukkuut Kommuneqarfik Sermersuumi Nalunaaruteqarnermi pigaartoq saaffigisinnaavat. Taava pisortat Nalunaaruteqarnermi pigaartoq peqatigalugu qanoq iliuuseqartoqassanersoq isummerfigissavat.

Ajoqusiiineq anneroqqunagu pilertortumik iliuuseqarnikkut annikinnerutinneqarsinnaavoq. Pilertortumik qisuariaruit ikiuinermik aallartitsisoqarsinnaavoq, taamaalilluni meeqqap inuusuttuaqqaluunniit toqqissisimalluni peqqinnartumillu ineriartornini ingerlatiinnarniasammagu imaluunniit toqqissisimalluni peqqinnartumillu ineriartornissaminut periarfissaqalerniassamat.

Ernumanassutsimut uuttuut aallaavigalugu iliuuseqarfissat pingasuupput (meeqqap inuusuttuaqqalluunniit atugarliuutaanut pissutaasut suugaluarpataluunniit atorneqarsinnaapput), iliuusissallu qullersarisat imaluunniit Nalunaaruteqarnermi pigaartoq peqatigalugu qanoq iliuuseqartoqassanersoq isummensorfigissavasi:

(Qorsuk) Meeqqap inuusuttuaqqalluunniit atugarliuutaata pissusaa imaappa suliffissinni nammineq aaqqiivigisinaallugu – soorlu paaqqinniffik/atuarfik ilaquttallu suleqatigalugit?

(Sungaartoq) Meeqqap inuusuttuaqqaluunniit atugarliornerata sakkortussusaa imaappa, meeqqap inuusuttuaqqaluunniit qanigisaanik suleqateqarlusi ilissi ajornartorsiutit aaqqiivigisinaagisi? – soorlu isumannaallisaanermik pilersaaruteqarnikkut imaluunniit ingerlaavartumik oqaloqatiginnittarnikkut.

(Aappaluttoq) Meeraq inuusuttuarluunniit ima atugarliortigaa meeqqamik ikiuinermik sukkanerpaamik aallartitsisoqarnissaa siunertaralugu Kommuneqarfik Sermersuumut nalunaaruteqartoqarnissaanik pisariaqartitsisoqartoq imaluunniit pasitsaassaqaarnerit tunngavigalugu nukinginnartumik ikiuisoqarnissaanik pisariaqartitsisoqartoq?

Eqqaamassavat pisimasut meeqqamit meeqqamut imaluunniit inuusuttuaqqamit inuusuttuaqqamut assigiinneq ajormata. Pisimasup nukinginnarnera tunngavigalugu alloriarfik tulluartoq aallaavineqassaaq, soorlu alloriarfik 1-miit aallartittoqartari-aqanngilaq kingornalu aatsaat 2 aqqusaa-riarlugu 3-mut ingerlaqqittoqartariaqarani siullermik ikiiniarneq iluatsinngippat. Tunuliaqutaasoq piviusoq tunngavigalugu ikiuineq aallartinneqartariaqarpog, taamaalilluni alloriarfik tulluartoq aallaavigalugu ikiuisoqalerluni.

Amerlasuutigut pisimasoq ataaseq imaluunniit meeqqap inuusuttuaqqalunniit oqaaseqarnera tunngavigalugu ernumassuteqalersinnaavutit.

Suliffit aqutigalugu imaassinnaavoq meeqqap inuusuttuaqqalluunniit »isertuussaminik« oqaluttuukkaatit. Imaassinnaavoq meeraq »isertuussaa« pillugu oqaloqtigissanerlugu nalornis-sutigilerit, peqatigitillugu atorne-lu-isoqarsimasinnaanera pillugu meeqqamik inuusuttuaqqamilluunniit politiin suli apersorneqarsimannngitsumik eqqartue-qatiginissinnaanak ilisimagukku?

Ilumoorpoq meeraq inuusuttuararlunniit apersorsinnaanngikkikit, allaat meeraq inuusuttuararlunniit illersorniarlugit taamaaliorniaraluaruilluunniit. Meeqqat inuusuttuaqqallu apersornissaannut immikkut ittunik maleruaqqusaqarpog, immikkullu ilinniarsimasut kisimik taamaalorsinnaatitaapput.

Sulininni tamatigut nipangiussisussaati-taanerit piumasaaqatit ilagaat, taman-nali tunulliunneqartarpog meeqqamut pitsaernerusussaq anguniaraanni. Tassa imaappog meeraq inuusuttuararlunniit atugarliortoq ilisimasaaqarfīgigukku nipangiinnarsinnaanngilatit. Aamma meeqqap ilinnik tatiginilluni oqaluttua-minik ingerlatitseqqinaviannngitsutut

isigalutit ajornartorsiut pillugu oqalut-tuussimagaluarpatillunniit.

Taamaatumik apeqqutinik ammasu-nik itisiliisunilli apeqquteqartarnissat eqqumaffigissavat, apeqqutitilli »apersui-nertut« imaluunniit nukinginnartutut pissuseqassanngillat. Apeqqutit am-masut atornissaat pitsaasuvoq soorlu »Qaqugukkut taanna taamaaliortarpa?«, »Sumi tamanna pisarpa?«, »Illit qanoq oqartarpit taanna taamaalioraangat?« il.il. Meeqqamut inuusuttuaqqamilluunniit apeqqutivit meeqqap inuusuttuaqqalluunniit atugarliorneranik, annersaga-neranik imaluunniit kinguaassiuutigut atorne-lunneqarneranik pasitsaassine-rit uppersisippassuk, imaluunniit allamik meeqqap inuusuttuaqqalluunniit angerlarsimaffiani annersagaasoqarne-soq pillugu apeqqutivit uppersisippas-suk, taava pinartumik pisimasoaqarpog, taamaattumillu meeqqamut inuusut-tuaqqamilluunniit oqaaserisimasaanik tusaasaqarsimallutit oqarlutit upper-narsartariaqarpog, aamma oqarlutit meeraq inuusuttuararlunniit ikiorneqar-niassamat taamatullu pisoqaqqinngin-nissaa siunertarlugu allanut tamanna pillugu oqaluttuarartiaqartutit.

Tamatuma kinguninngua tuaviortu-mik Kommuneqarfik Sermersuumi Nalunaaruteqarnermi pigaartoq saaffigis-savat tusakkatillu pillugit nalunaarute-qarlutit, nukinginnartumik akuliuttoqar-nissaa pisariaqassamat.

Apeqqutinik ammasunik atullutit apeqqutivit uppersisippassuk meeraq inuusuttuararlunniit ajornartorsiuteqar-toq uppersisippassuk, kisianni ajornar-torsiutai sumiginnagaanermut, annersaa-nermut imaluunniit kinguaassiuutigut atorne-luiner-mut tunngassuteqaqqanngikka-luarpata nukinginnartumillu ikiorserne-qarnissamik pisariaqartitsoqaqqanngikkalu-artoq suli ikiuilluarsinnaavutit.

Meeqqap inuusuttuaqqalluunniit atugarliuutaata pissusaa imaappat suliffissinni nammineq aaqqiivigisinnaallugu

Meeqqap inuusuttuaqqalluunniit ajornartorsiutaat angajoqqaat suleqatiginerisigut iluarsineqarsinnaaneraniq naliliiguit, angajoqqaallu suleqatigi-

sinnaaneri qularingilluinnarukku ajornartorsiutit imatut iliuuseqarfigisinnaavatit:

Pasitsaassinerit naliliinerillu allakkit. Tamanna pillugu qanoq iliorsinnaanerlutit isumassarsiniarlutit pisortat oqaloqatigiuk aamma angajoqqaat qaqugu ilanngutitinnegarnissaat eqqarsaatigiuk. Inuusuttuaq pineqarpat iluaqutaasumik inuusuttuaq ilanngussinnaavat angajoqqaavi attavigitinnagit.

Pisortat isumaqatigiissuteqarfigiuk kia arlassi angajoqqaat attavigissanerai, qanoq attavigineqasappat qaqugulu.

Meeqqamik inuusuttuaqqamiluunniit ikiorsiinissamik pisariaqartisoqarpat ataatsimeeqqaarnermi angajoqqaat immaqalu meeraq/inuusuttuaq peqatigalugit kina qanoq iliuuseqassanersoq pillugit tigussaasunik isumaqatigiissuteqarsinnaavusi.

Angajoqqaat suleqatigalugit siunertaqartumik iliuusissanut pilersaarusiorsinnaavusi, pilersaarutip aallartinnissaa malittareqqinnegarnissaalu ilanngullugit.

Meeqqap, inuusuttuaqqap angajoqqaallu oqaloqatiginerat tunngavigalugu pilersaarummik naggasiineq. Kommuneqarfik Sermersooq attavigineqarsinnaavoq. Taamaaliortoqarsinnaavoq ikiuisoqarnissaanik pisariaqartitsisoqarpat, imaluunniit isumaqaruit pisariaqartitsisoqarsinnaasoq. Malugiuk illit tamatigut suleqatitut peqataatinneqarsinnaagavit kommunip ilaqtanik suleqateqarneq »tigussappagu«.

Meeraq inuusuttuarlunniit angajoqqaavilu peqatigalugit pilersaarusiorsitit malittareqqiillusilu pilersaarutit malillugit ingerlasoqarnersoq im. pilersaarutit allannguisoqassanersoq im. Kommuneqarfik Sermersuumut attaveqartoqassanersoq eqqartuillusu.

Meeqqap inuusuttuaqqalluunniit atugarliuutai qanigisaanik suleqateqarluni aaqqiivigineqarsinnaappata – soorlu isumannaallisaaneq siunertaralugu pilersaarusiornikkut imaluunniit ingerlaavartumik oqaloqateqartarnikkut (Qorsuk aamma/imaluunniit Sungaartoq)

Naliliiguit meeqqap inuusuttuaqqalluunniit ajornartorsiutai angajoqqaavi peqatigalugit aaqqiivigineqarsinnaasut,

peqatigitilluguli angajoqqaat suleqataarusunnersut nalorniguit ajornartorsiut pillugu ima iliuuseqarsinnaavutit:

Ajornartorsiut ningiullu/ittullu eqqartorsimavarsi. Angajoqqaat ataatsimeeqatigisimavatit, illillu (immaqa angajoqqaat suleqatigalugit) iliuusissanik pitsaasunik siunertaqartumik, immaqa allanik suleqateqarfusussamik, pilersaarusiorsimavutit. Immaqa angajoqqaat peqatigalugit pilersaarut ingerlanniarsimagaluarpat, meeqqalli inuusuttuaqqalluunniit ajornartorsiutaa aaqqiivigisimangilarsi. Taava Kommuneqarfik Sermersuumi Nalunaaruteqarnermi pigaartoq immaqalu allat attavigineqassapput (Sungiffimmi paaqqinniffit/ilaquttat/allat). Inuit

attaveqaqatigiissut akornanni ataatsimiinneq pineqarpoq, Kommuneqarfik Sermersuumi Meeqqanut Ilaqutariinnullu Immikkoortortaqarfimmi suliamik sullissisoq ataatsimiigiaqqusissaq. Tamanna illit nalunaarutiginninnerit tunngavigalugu pissaq.

Imaluunniit Pisortat peqatigalugu naliliinerit pillugu eqqartueqatigisavat aamma/immaqa Kommuneqarfik Sermersuumi Nalunaaruteqarnermi pigaartoq peqatigalugu, nalunaaruteqartoqarnissamut tunngavissaqarnerisoq erseqqissaaviginiarlugu.

Kommuneqarfik Sermersuumi Nalunaaruteqarnermi pigaartumut nalunaaruteqarneq tassani meeqqap inuusuttuaqqalluunniit ajornartorsiutaa pillugu

nassuiaateqassaait, aamma angajoqqaat suleqatigalugit ajornartorsiummik aaqqiiniarsimaneqalugu ilanngullugit.

Kommuneqarfik Sermersuumi Meeqqanut Ilaqutariinnullu Immikkoortortaqarfimmi suliamik suliarinnittup ikiorsiinerup aallartinnissaanik akisussaaffik tigussavaa, illillu suliffit aqputigalugu

imaluunniit immikkut ittumik ikiuinnermut atatillugu meeqqamik inuusuttuaqqamilluunniit taper-sersuisutut ingerlaannarnissat ilimanarsinnaavoq.

Meeqqap inuusuttuaqqalluunniit atugarliornera ima sakkortutigippat meeqqap sukkaasuumik ikiorserneqarnissaa siunertaralugu Kommuneqarfik Sermersuumut nalunaaruteqarnissaaq pisariaqarluni imaluunniit ikiorserneqarnissamik nukinginnartumik pisariaqartitsisoqartoq pasitsaassaqaarsimaguit

Meeqqap inuusuttuaqqallu ajornartorsiutai ima sakkortutigippata aamma ilaqqat illillu suleqatigiillusi, immaqa Meeqqanut Ilaqutariinnullu immikkoortotaqarfimmit ikiorneqarlusi, aaqqivigisinnaanagit naliliigut, imaluunniit meeraq inuusuttuarluunniit

sumiginnagaasoq, annersagaasartoq, ilaqutariinni annersaasoqartartoq imaluunniit kinguaassiutimigut atorerlunneqarpat Kommuneqarfik Sermersuumi Nalunaaruteqarnermi pigaartumut sukkanerpaamik nalunaaruteqassaatit.

Meeraq inuusuttuarluunniit sumiginnagaasoq, annersagaasartoq, ilaqutariinni annersaasoqartartoq imaluunniit kinguaassiutimigut atorerlunneqartoq naliliivutit.

Nukinginnarpoq

Kommuneqarfik Sermersuumi Nalunaaruteqarnermi pigaartoq piaarnerpaamik oqarasuaatikkut allakkatigullu nalunaaruteqarfigisavat. Meeraq inuusuttuarluunniit sakkortuumik ulorianartorsiortinneqartoq pillugu angajoqqaat ilisimatissanngilatit.

Naliliivutut meeraq inuusuttuarluunniit sakkortuumik sumiginnagaasoq.

Pisortat aamma/imaluunniit Kommuneqarfik Sermersuumi Nalunaaruteqarnermi pigaartoq peqatigalugu nalunaaruteqarnissamut tunngavissaqaarnersoq eqqartueqatigiissaasi.

Nalunaaruteqarneq pillugu angajoqqaat ilisimatissavatit, pisortat suleqatigaluguluunniit. Nalunaaruteqarneq aamma meeraq inuusuttuarluunniit pillugu ernumartumik inissisimanera pillugu angajoqqaanik ataatsimeeqateqarnissaaq innersuussutaavoq.

Kommuneqarfik Sermersuumi Meeqqanut Ilaqutariinnullu immikkoortotaqarfimmut allakkatigut nalunaaruteqassaatit (pisortat suleqatigisinnaavat). Nalunaaruteqarneq pisortannit atsiorneqassaaq. Pisortavit ilimagineqartoq akimorlugu nalunaaruteqarneq atsiorniannngippaguluunniit nalunaarut nassiutissavat.

Qanoq ilillunga nalunaaruteqarsinnaavunga?

Suliassanik suliaqartartutut sakkortusisamik nalunaaruteqartussaaitaasumit nalunaarutiginninneq soorlu atuagaaqqap quppernerani 4-mi allaaserineqartutut kinaassutsiminik isertuussilluni pisinnaangilaq.

Tunngavilersukkamik ernumassuteqaruit nalunaaruteqassaait, piviusumik ilisimasaqaralaruilluunnit. Ernumassut tunngvigalugu iliuuseqarnissaq sapernartutut misigineqarsinnaavoq. Taamaammat Kommuneqarfik Sermersuumi Nalunaaruteqarnermi pigaartoq attavigisinnaagit ilisimassallugu iluarpoq, tassunga nalornissuteqaruit nalornissutit pillugu saaffiginissinnaavutit eqqartueqatigalugulu.

Nalunaaruteqarnermi immersugassaq suliassanik suliaqartartut sakkortusisamik nalunaaruteqartussaaitaasut immersugassaat kommunip nittartagaani

sermersooq.gl

nassarisinaavat. Tuugassaq

**Meeraq
pillugu er-
numassute-
qarpit?**

toorukku immersugassaq nuissaaq.

Immersugaq nassiutsinnagu nalunaaruteqarnerit pillugu pisor-tavit oqaloqatiginissaa pitsaasuvoq,

aamma taassuma nalunaarutigisat piumasqaataaangikkaluartoq atsior-niassammagu.

Meeraq inuusuttuararlunniit pillugu pisimasoq pineqartoq illit NUKINGIN-NANNGITSUTUT nalilerukku (tak. qup. 26) angajoqqaat piaarnerpaamik ilanngutitissavatit. Angajoqqaat illit ernumassutit pillugu ilisimasaqarnissaat pingaaruteqarpoq. Illit nalunaaruteqannginninni meeraq pillugu ernumassutit pillugu angajoqqaanik suleqateqareersimanissat ilimanarpoq (tak. qup. 24 aamma 25), kisianni ajornartorsiut aaqqiivigineqarsinnaasimangilaq. Immaqa angajoqqaat nalunaaruteqarnissanut isumaqataaangillat, illilli pasitsassimaguit nalunaaruteqarnissaq aalajangiusi-maannassavat.

Meeraq inuusuttuararlunniit aamma angajoqqaajusut ammaffigalugit ilumoorlutit oqaloqatigissavatit. Meeraq inuusuttuararlunniit pingarnerpaatillugu pisimasut piviusut aallaavigikkit.

Meeraq inuusuttuararlunniit sumiginnagaasoq, annersagaasartoq imaluunniit kinguaassiuttimigut atornerlunneqartoq pasitsaas-saqarsimaguit nalunaaruteqarneq pillugu angajoqqaanik eqqartueqateqannginnissat eqqaamassavat. Pisuni taamaattuni nukinginnartumik iliuuseqarnissaq pisariaqarpoq. Tamakku pillugit angajoqqaat eqqartueqatigissanngilatit.

Nalunaaruteqareeruit

Nalunaaruteqareeruit qanoq pisoqassava?

Nalunaarutivit tiguneranit sapaatip akunnerata ataatsip ingerlanerani tamanna pillugu uppersaammik Kommuneqarfik Sermersuumi Nalunaaruteqartarnermi pigaartumit tigusaqassaatit.

Uppersaammik tigusaqanngikkuit Nalunaaruteqartarnermi pigaartoq oqarasuaatikku

oq. 36 72 81

attavigissavat.